

Красимир Бачков

Три риби

Турския кораб „Аслание“ бавно приближи пристанището на Балчик. Беше сравнително нов, с ярко боядисани кранове за претоварване, голяма кърмова пристройка за каютите и пултовете за управление, а съвсем в задната му част, висеше наклонена към морето червена, херметически затворена спасителна лодка. По палубата не се забелязваха много хора. На мостика капитанът заедно с главния механик, следяха действието на буксирния катер, който ги съпровождаше от Варна и тихо си приказваха.

– Внимавай! – каза капитанът. – Ако Фикрито пак е надрусан, може да стане някоя беля!

Главния механик спокойно изпсува. Той беше майстор на псувните. Можеше да влезе в книгата на Гинес, ако приемаха такива рекорди.

– Ще слеза да го видя! – остави сам капитана и затропа по железната стълба надолу, към машинното отделение. Корабът изключи главния двигател и само помощните машини продължаваха своето монотонно бучене. Катерът леко допря гумените тампони на носа си до левия борд на „Аслание“. Бавно, като трудолюбива мравка забута голямото туловище пред себе си към товарния док на пристанището. Когато маневрата приключи, се отдели и веднага пое обратно към Варна.

– Ашколсун! – плесна с ръце доволно капитанът и заповяда да хвърлят големите въжета. Хората от брега ги поеха и увиха около кнехтовете. Котвата изтрополя глухо и цопна в спокойната вода на залива. Можеха да почват да товарят.

* * *

Черното БМВ 720 – инжекцион, като игла пробождаше въздуха пред себе си. Да не бяха тия разбити пътища, Докторът щеше да е за три часа в Балчик. В хотел „Шератон“ остана да спи снощната проститутка, без да е получила обещаните сто марки, но с поръка да го чака два дни. До завръщането му всичко ѝ бе платено. Можеше да спи и да се храни в хотела на негова сметка, с единственото условие – да бъде сама. Беше страхотно парче, а най-голямо удоволствие му доставяше нейната висока образованост. Току-що се бе завърнала от Франция с диплома за изящни изкуства, но без пукнат лев. За валута да не говорим! При това, бе дъщеря на известен наш художник. Докторът, с неговите два незавършени семестъра в ХТИ, можеше да я купи и продаде двеста пъти. Стана му смешно, като се сети, колко усилия положи баща му, за да го вреди в института и колко ядосан бе, като се прибра по средата на втория семестър у дома.

– Не ми се тъпее в тоя Бургас! – обясни тогава той – Като си толкоз печен, оправи ми нещо в София! За доктор, да речем! Там има много момичета, а в химическия сме почти само пръчове! Защо да стоя там?

– Да-а-а! – поклати глава баща му и неочаквано се разсмя. Смееше се като луд и се пляскаше по коленете. Целият се зачерви и разхълца, отиде при чешмата, наля си малко вода и едва като я изпи, се успокои.

– Значи, доктор ти се приискало да ставаш? При момичетата? – смехът пак го напуши – Доктор Пръч! Не звучи лошо! Ти зать, колкото на един пръч имаш мозък в главата си и освен да се качаш на женските, друго не можеш! Ех, докторе-е-е, докторе! – въздъхна разочарован баща му и от тогава се отказа да го образова. Остана му само прозвището „Доктора“. Отначало само в семейството му, а по-късно и всички познати, започнаха да го наричат така. Това си имаше и добри страни, защото често се закачаха лекомислени курвета, които си въобразяваха, че той наистина е лекар. После, като научеха истината, някои от тях го упрекваха, че ги е заблудил, а той с огромно удоволствие им забърсваше по някой шамар, за да ги отучи от снобщината.

– Аз съм преди всичко мъж! – уточняваше с достойнство – Мъж с пари и здрав кур! Останалото е пикня! Доктор-моктор, да го духат леваците! Хората са казали, че от един сантиметър търговия, има по-голяма файда, отколкото от един километър образование! Ясно?

И колкото и странно да беше, той напълно доказваше поговорката. Ако му даяха да реши и най-простото квадратно уравнение, Докторът щеше да се пули като бушмен над него, но в търговията на едро, биеше всички конкуренти. Отначало с малко капитал и някои от връзките на баща си, регистрира еднолична фирма. Когато, благодарение на много гешефти и незаконни машинации, печалбата му надхвърли милион в края на първата година, той се обедини с по-мощна групировка, за да може да печели повече. Специализира се само в износ на зърнени храни, напълня доста и заприлича на мелничарски плъх – тлъст, силен и брутален. Извади си разрешително за пистолет, но си носеше винаги два. Не се знаеше кога щеше да му потрябва оръжие, от което следата да не води към него. БМВ-то му беше трета по ред кола и макар преди това да бе имал „Мерцедес“, безспорните качества на Бавареца го правеха незаменим в неговия бизнес.

На Търново спря да зареди бензин и малко да се поразкърши. Жената напълни резервоара и прибра парите. Трябваше да му върне ресто от 22 лева и тя му подаде две десетачки, но за два лева се ослуша. Докторът я изгледа намръщен и се сопна:

– Това не ми е цялото ресто!

Бензинаджийката се смути, припряно бръкна в джоба на работния си комбинезон и затърси два лева. Преди да намери, той се присегна и измъкна пет лева от пачката банкноти в ръцете ѝ.

– И тия ме устройват! Да не мислиш, че съм я купил тая кола с лешници?

– Но това са пет лева! – възмути се жената.

– Млъквай, дърта краво! Значи ти можеш да вземаш, а аз не, а? Или като съм с БМВ, трябва всеки да ме прецаква, щото имам много пари?

Жената издържа на наглия му поглед, после се обърна и се прибра. Докторът натисна газта и колата се стрелна напред. Сивата лента на пътя се стесни от високата скорост.

* * *

Днес от сутринта имаше вятър. Духаше от запад и малките бели зайчета на вълните показваха, че времето не става за риболов. Вичо бръкна в джоба си и извади четири лева. Не стигаха за половин хляб дори. Седна на стола и се замисли. Сега нямаше страшно – вече бе април и ако не днес, то утре щеше да улови малко риба и да я продаде на пазара. Лошо ставаше на есен. Нужни бяха пари за ток, вода и отопление, без да брои храната. А дрешки за близнаците също трябваха. Тия дървеняци от общината им отпуснаха само две хиляди за децата. За едно раждане толкова се полагало. Можеш да родиш едно дете, може и шест наведнъж, те все тая сума ще ти дадат. А после реват, че раждаемостта била по-ниска от смъртността. В тази скапана държава да се роди човек бе равносилно на наказание ако е беден, а да умре бе все едно да се спаси от теглото и мизерията!

Близнаците се размърдаха и надигнаха. Спяха заедно в импровизирана кошара от старо легло, което сам бе сковал. Жена му ги чу и се показа от кухнята. Ръцете ѝ бяха запретнати до лактите и мокри от сапунка.

– Повече няма да ги пера тия, скъсаните ританки! – оплака се тя – Децата ни са по-зле облечени от циганчета с тия парцали!

– Като вземеш детските, им купи нови! – реши въпроса Вичо.

– Ти чакай за всичко на детските! – кресна жена му – Не можеш да си намериш работа като хората, ами все блееш!

– Нали търся!

– Търсиш, вятър! Тук се хванеш за един месец, там за два! Отвсякъде все те гонят! Дето иде врана – все оскрана!

– Я млъквай! – ядоса се той – Където намеря работа, тя все е временна! Къде ще намериш сега постоянна работа? А и да не съм безработен само аз?

– Мене другите не ме интересуват! Разбра ли?

Той стана без да отговори, нахлузи старото, оплескано яке и взе бамбуковата пръчка, заедно с такъмите за риболов. По-добре да го духа вятърът навън, отколкото да слуша упреците на жена си.

– Да не ми се връщаш без хляб! – плесна го в гърба последната й заръка. Бързо закричи надолу, към пристанището. Тук, от високото се виждаше, как някакъв голям кораб хвърляше котва под товарните кранове на кея. На кърмата му се вееше червено знаме, с полумесец в средата. – „Пак ще влачат жито!“ – помисли си той, забелязал дългата редица препълнени с пшеница камиони, наредени пред бариерата на пристанището. – „Ние нямаме какво да ядем, те изнасят житото! Мръсни търгаши!“ – изплю се с възмущение и въздъхна. Такава беше политиката на страната му – изнасяше се най-ценното на половин цена, а после се внасяха всякакви боклуци на безбожни цени. С всеки изминал ден, бедните ставаха още по-бедни, а богатите – все по-богати. Много парфюмирани думи се чуваха за демокрация и грижа към човека, но всичко оставаше в сферата на голите обещания. В България имаше всичко друго, но не и политици, които да мислят за народа си.

На вълнолома вятърът се усили. Вичо вдигна яката на якето и забърза. Не се виждаха никакви рибари. Като стигна накрая до фара, се прислони зад него на завет и метна въдицата. Унило зачака някоя погладна от него риба да клъвне.

* * *

Преди да влезе в пристанището, Докторът спря на рибарския пристан. Не обърна внимание и не плати за паркинга на дотичалото с кошачан билет момче. Обиколи набързо десетина продавачи и спря при един от тях.

– Избери трите най-големи калкана, които имаш! – нареди важно – И гледай да не ме излъжеш в кантара, че ще ги взема без пари! – леко откряхна спортното си сако, за да се види кобурът с пистолета под мишницата. Продавачът се засуети и започна да прехвърля рибите една след друга. Накрая задели трите най-големи и му ги показа.

– Тегли ги! – заповяда Докторът. Излязоха тридесет и пет килограма. – Като им махнеш копчетата и наполовина няма да тежат! – сви гнусливо устни, докато плащаше. Накара да му ги завият в найлон и

внимателно ги сложи в багажника на колата. – Седем хиляди лева! – мърмореше докато се качваше – да не сте я хранили тая риба бе, келеши с келеши! – Изви леко БМВ-то и когато застана с гръб към рибарите, натисна силно газта. Колелата рязко се превъртяха и запратиха назад цели облаци прахоляк. Продавачите замижаха и се наведоха, но мръсотията покри и рибата, и тях самите. Люти закани ги задавиха по-силно от прахта, но дори сега, когато го нямаше оня баровец с тузарска кола и пистолета, навъсени мълчаха. Само в очите им блестеше оная горда омраза, присъща на бедните, но честни хора, към нароилите се напоследък богаташи.

Докторът подмина наредените камиони с пшеница и закова спирачки пред барьерата. Представи се на сержанта, който пазеше и влезе в пристанището. Спря пред единия от двата големи крана и погледна предпазливо към отворената паст на висящата му кофа.

– Няма страшно! – викна отгоре кранистът.

– Я си гледай работата! – отвърна му Докторът и се здрависа с причалия шеф на митницата – Можем ли да започваме?

– Няма никакъв проблем! – усмихна се митничарят – Документите са наред, на кораба му вдигнаха товарните люкове и само тебе чакат, за да почнат!

– Давай тогава! – с властен жест разпреди Докторът. Митничарят се запъти към барьерата и след малко първите камиони забръмчаха към товарната рампа. Кранът пусна хищната си уста и тя се заби в купа пшеница. После я вдигна и завъртя над кораба. Едри житни зърна се плиснаха и полетяха към зейналия бункер.

– Добре! – потри доволно ръце Докторът и отвори багажника на колата. – Ей, момче! – извика към един от моряците на кораба – Ела тук, да ти дам нещо!

Морякът нахално го изгледа и му обърна гръб.

– Не се разправяй с тях! – каза върналият се митничар – Говори направо с капитана! Той знае български!

След малко капитанът се показва и слезе при тях.

– Взел съм нещо за хапване! Ще го приготи ли готвачът ти? – запита Докторът.

– Иска ли питане, мой човек! – засмя се капитанът и уточни – Ядене от тебе – пиене от мене!

– Да се качваме, тогава – Докторът дръпна митничаря за ръката, но той отказа. Дебелият български бизнесмен, заедно с дебелия турски капитан, заизкачваха бавно спуснатата корабна стълба. В ръцете им се

полюшваха три големи риби.

* * *

Краят на бамбуковата пръчка трепна. Вичо стисна въдицата, готов да засече. Чукането се повтори, после пак и накрая рязко дръпна надолу. Той опъна влакното и завъртя макарата. На долната кука се мяташе малко пясъчно попче. Откачи го и смени стръвта. Заметна отново и зачака. Вятърът брулеше гребените на вълните и мяташе водни пръски чак до него. Започна да зъзне от студ, а глад вече не усещаше. Беше му хванал цаката. Ако до обяд не хапнеше нищо, после стомахът му си траеше безмълвен и едва преди лягане болките започваха отново. До вечерта улови още две попчета и прибра с безчувствени от студа пръсти такъмите си. Бавно се затътри към къщи. Преди да влезе, отскубна от градинката в двора няколко пера лук, изрови моркови и заедно с китка лющян и магданоз, ги изми на чешмата отвън. Изчисти трите попчета и обели един голям картоф. Сложи зеленчуците и рибата в бялата тенджерка и я напълни с вода. Щеше да е хубаво да капне и малко олио, но бе свършило. Печката уютно гореше, а близнаците си гукаха кротко в кошарата. На масата се виждаха два хляба и когато той въпросително погледна жена си, тя тъжно каза:

– Майка ти мина на обяд и ги остави!

– Е, тогава всичко е наред! Имаме хляб, а аз хванах три попчета и след малко чорбата ще е готова! Какво повече искаш?

Жена му дойде до него, зарови пръсти в косата му и сериозно го погледна в очите:

– Мислиш ли, че това ни стига?

* * *

Върху дълга маса в капитанска каюта вдигаха пара три блюда, с приготвен по различен начин калкан. Имаше и пържен, и варен, и на скара – да ти е драго да избираш! Капитанът и Докторът се преместиха и седнаха, но продължиха да пият мастика. Тия продълговати, плетени дамаджанки ухаеха тъй примамливо, толкова лек и приятен вкус имаше гръцката мастика, че по едно време Докторът не се стърпя, грабна дамаджанката и я целуна с възхищение:

– Ей туй се казва пиене, мама му стара! От младо момиче е по-сладка!

Капитанът се засмя и кимна в знак на съгласие:

– Истинският моряк пие само мастика! И винаги е силен мъж! Мастиката помага на оная работа, да знаеш!

Докторът се разплу в усмивка:

– Аз и без мастика, съм като нерез! И ги рендосвам всеки ден по една, че да не ми омръзват! Сменям ги като носни кърпи и им плащам за това, че съм им направил хубавото! Като помислиш само, колко хитро нещо са туй жените! Хем кефа си правят, хем пари печелят! А да не би да се изгъркват, а?

– Ами дай си и ти задника под наем, като ти се вижда толкоз лесно! – пошегува се капитанът.

– Аз вече съм го дал, но за друга работа! – стана сериозен Докторът и потупа пистолета под мишницата си.

– Трябваше да оставиш желязото долу, на митницата! Не те знам като се напиеш, какви ги вършиш! – укори го капитанът.

– Аз и без това заминавам! – надигна се Докторът – Имам да свърша и малко работа в града!

– Ами хапни от рибата, де! Ще се заноса инак!

– Изяж я ти!

– Аз риба не ям! От малък съм тъй! Дай ми на мене агнешко и ми гледай сеира!

– Другият път ще ти донеса три агнета! И един пръч! – прихна да се хили Докторът, взе едното блюдо с калкана и го метна в морето. Извърли и останалата риба и направи нескопосано темане на капитана. Турчинът леко кимна с глава, но Докторът се задра:

– Искам да ми козируваш! Какъв капитан си ти, като не можеш да козируваш?

Капитанът се засмя и го потупа по рамото:

– Аз козирувам само на турското знаме! Не се обиждай аркадаш, ама сякаш те хвана мастиката!

Докторът не отвърна и заслиза внимателно по стълбите. Като стъпи на земята замърмори ядосан:

– Не ще да козирува! На мене не ще! Ще козирува на знамето! По-голямо знаме от парите няма, бе гьолсерсем такъв! В мене са парите – значи на мене ще козируваш! Ясно? – обърна се и погледна към кораба. Капитанът стоеше облегнат на перилата и спокойно го наблюдаваше. Докторът вдигна ръка и извика:

– В мене са парите – значи аз слагам знаците! В България е така!

Капитанът му обърна гръб, точно като моряка си от преди малко. Вятърът изведнъж подбра праха от големия куп пшеница встрани и го

запрати в лицето на Доктора.

* * *

Когато обра и последната лъжица чорба от паницата, Вичо въздъхна доволен и изтри потта от челото си.

– Ей, от рибената чорба по-вкусно нещо няма!

Жена му се усмихна подигравателно:

– Особено като е без риба!

– Три попчета все са нещо! И Христос имал три риби, но нахранил цял град, нали?

– Ти да не се мислиш за Христос?

– А защо не? Я ме виж, какъв съм мършав и брадясал! Същински Исус Христос! Трябва ми само един кръст и да ми забият пироните!

– Те вече са го направили!

– Кои те?

Жена му бавно вдигна очи. Зениците ѝ постепенно се разшириха и го погълнаха. В мрака им засвяткаха фарове на мощни коли, запищяха куршуми и познати гласове, мазно започнаха да дават познати обещания. После всичко заглъхна, удавено в черна вода. Тя се лееше неспирно и отмиваше всичко мръсно. Вичо протегна ръка, за да докосне водата и се сепна. Сълзите на жена му пареха пръстите му и го караха да я обича. Той я притисна до себе си, а болката заговори вместо него:

– Те не могат да ни погубят! Дори да ядем по три риби на ден, ние пак ще оцелеем! Ние сме хората на тази земя! Другото е лъжа!

Жена му изви гальовно глава. Черното се бе стопило в очите ѝ, и сега там синееше надежда!

КРАЙ

© 1997 Красимир Бачков

Източник: Авторът

Разказът е публикуван първоначално в сборника „Синият кон“, издаден през 1997 г.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3086>]